

Saksframlegg

SØR-TRØNDELAG TEATERVERKSTED - VIDERE DRIFT

Arkivsaksnr.: 11/34563

Forslag til innstilling:

1. Trondheim kommune bevilger ikke driftsstøtte til stiftelsen Sør-Trøndelag Teaterverksted fra og med 2012.
2. Trondheim kommune ber styret for stiftelsen STV vurdere grunnlaget for videre drift, jfr pkt 1 og avvikle stiftelsen fra samme tidspunkt.
3. Trondheim kommune ser det som positivt at det er under etablering en ny fellesorganisasjon for amatørteatervirksomheten i Sør-Trøndelag knyttet opp mot Norsk Teaterråd. Trondheim kommunes rolle og involvering i en eventuelt ny organisering av denne virksomheten i fylket må avklares i den videre prosessen.

Saksutredning:

Bakgrunn

Amatørteatervirksomheten i fylket, og forholdet til stiftelsen Sør-Trøndelag teaterverksted har vært gjenstand for politiske drøftinger i Sør-Trøndelag fylkeskommune det siste året. Drøftingene har sin opprinnelse i strategiplan for 2010 – 2013 hvor fylkestinget har bedt om at det gjennomføres en utredning og vurdering av Sør-Trøndelag Teaterverksted (STV) sin virksomhet og organisering i 2010.

I fylkestingets møte 21. juni 2011 ble det gjort følgende vedtak:

1. Sør-Trøndelag fylkeskommune vil fortsatt bidra med økonomisk støtte til amatørteateraktiviteten i fylket
2. Sør-Trøndelag fylkeskommune bevilger ikke driftsstøtte til stiftelsen Sør-Trøndelag teaterverksted fra og med 2012.
3. Sør-Trøndelag fylkeskommune ber styret for stiftelsen STV vurdere grunnlaget for videre drift, jfr pkt 2 og avvikle stiftelsen fra samme tidspunkt.
4. Det registreres som positivt at det er under etablering en ny fellesorganisasjon for amatørteatervirksomheten i Sør-Trøndelag, knyttet opp mot Norsk teaterråd.
5. Sør-Trøndelag fylkeskommune er innstilt på å bidra i arbeidet med å finne en løsning for videre drift av Spelhandboka.

I den politiske saken i Sør-Trøndelag Fylkeskommune har det også vært vist til at Trondheim kommune har redusert tilskuddet til Sør-Trøndelag Teaterverksted fra 200.000 til 50.000 kroner fra og med 2010.

I det aktuelle budsjettvedtaket i Trondheim kommune heter det for øvrig: ” *Det innledes drøfting/samtale med de to andre eierne av Stiftelsen Sør – Trøndelag teaterverksted om Stiftelsens fremtidige organisering* ”. Dette har bare delvis vært fulgt opp, og i 2011 ble tilskuddet til STV opprettholdt på samme nivå som i 2010.

Historikk

Sør-Trøndelag Teaterverksted (STV) ble etablert som en stiftelse 1. september 1992 med Sør-

Trondheim kommune

Trøndelag fylkeskommune, Trondheim kommune og Sør-Trøndelag Teatersamlag som stiftere (senere endret til Sør-Trøndelag Teaterverksteds venner)

STV har som formål å styrke og utvikle amatørteaterarbeidet i Sør-Trøndelag, ved blant annet å drive kurs- og instruksjonsvirksomhet og yte annen faglig bistand til teatervirksomhet i fylket. Teaterverkstedet har siden oppstarten hatt en svært viktig rolle og bidratt til positiv utvikling innenfor amatørteaterarbeidet i fylket, et arbeid som også er blitt lagt merke til og høstet anerkjennelse på nasjonalt nivå.

Sør-Trøndelag teaterverksted jobber i dag med følgende oppgaver:

- Instruksjonsbistand.
- Arrangement av teaterkurs og seminarer.
- Utdeling av teaterpris i Sør-Trøndelag.(Årlig)
- Være et service-, rådgivings- og formidlingsorgan.
- Registrere amatørteateraktiviteten i Sør- Trøndelag.
- Samle inn og registrere revyhistorisk materiale fra Sør-Trøndelag.
- Sekretariat for Sør-Trøndelag Teaterverksteds venner
- Redaksjon og drift av Spelhandboka, som er et oppslagsverk på nettet for den som planlegger teaterproduksjoner og for medarbeidere i prosjektet.

STV er Sør-Trøndelags kontaktorgan for Norsk teaterråd, en sammenslutning av amatørteaterorganisasjoner i Norge.

I prosessen knyttet til Sør-Trøndelag Teaterverksted har Sør-Trøndelag fylkeskommune hatt dialog med en rekke aktører innenfor scenekunstheltet. Både profesjonelle aktører som Trøndelag Teater, Teaterhuset Avant Garden, samt amatørteatervirksomhet, spel og revymiljøet.

En svært sentral aktør i prosessen og dialogen har vært Sør-Trøndelag Teaterverksted sin venneforening, som er en av stifterne. I et tidlig stadium av prosessen jobbet venneforeninga aktivt for å sikre STV sin videre eksistens. Det er imidlertid nå en omforent forståelse for at det ikke lenger er hensiktsmessig å organisere støttefunksjon/ kompetansesenter for amatørteatervirksomheten som en stiftelse hvor det offentlige har andelsmajoritet gjennom driftstilskudd og styringsmajoritet gjennom å ha flest styrerepresentanter og styrelederfunksjonen. I et brev fra styret i "Sør-Trøndelag Teaterverksteds venner" av 19. mai heter det om Sør-Trøndelag Teaterverksteds (STV) situasjon og diskusjon rundt ny organisering av amatørteatret i Fylket: *"Sør-Trøndelag Teaterverksteds venner" foreslår dette løst ved at venneforeningen legges ned fra 31.12.11 og at vi fra 01.01.12 søker om å bli fylkesråd i Norsk teaterråd. Dersom fylkeskommunen tilslutter seg dette, vil vi bruke høsten 2011 til å avholde relevante møter og gjøre nødvendige organisatoriske grep i tråd med fylkeskommunens og teaterrådets ønsker."*

Spelhandboka

Spelhandboka er blitt en stadig viktigere del av STVs portefølje. Spelhandboka er opprettet på initiativ fra Idar Lind, Ingeborg Eliassen og Egil Johansen som også hevder rettighetene til boka. Spelhandboka.no er et hjelpemiddel i planleggingen av en teaterproduksjon og for medarbeidere i slike prosjekter. I Spelhandboka presenteres artikler av og intervjuer med personer som har erfaring fra spelproduksjoner. Spelhandboka.no er tilgjengelig som nettsider og for gratis nedlasting og utskrift.

Trondheim kommunes rolle

Trondheim har en viktig rolle innenfor scenekunstheltet i regionen. Kommunen er vertskap for

Trondheim kommune

institusjonsteatrene som Trøndelag Teater og Teaterhuset Avant Garden, men også for en rekke frie scenegrupper, innvandrertheater, Dansit, og et stort antall revy- og amatørteatergrupper. I tillegg kommer spel, som for eksempel Korsvikaspelet. I tillegg har Trondheim også innenfor dette feltet en posisjon som vertskap for relevante utdanningsinstitusjoner. Ved etableringen av Sør-Trøndelag Teaterverksted i 1992 var det naturlig at Trondheim kommune gikk inn som en av stifterne og som en aktiv pådriver for amatørteatervirksomheten i byen og regionen. En rekke av byens revy- og teatergrupper har hatt nytte av den kurs- og kompetansevirksomheten som Sør-Trøndelag Teaterverksted har stått for. STV har vært lokalisert med sitt sekretariat i Trondheim – og leier for tiden lokaler ved ISAK.

VURDERING

STV har siden oppstarten i 1992 fylt målsettingene for sin virksomhet ut fra de forventninger amatørteaterlivet har hatt. STV fyller også i dag et viktig behov for amatørteatervirksomheten gjennom sin kurs- og opplæringsvirksomhet. Spesielt gjelder dette de små organisasjonene i Sør-Trøndelag.

STV har gjennom Spelhandboka digitalisert mange av sine veileder- og informasjonstjenester og dermed bidratt til en ”utvidet” virksomhet. Dette kan på en måte sees på som at verkstedet har overflødiggjort en del tjenester. Men med spelhandboka har det oppstått et redaksjons- og driftsbehov.

STV sin viktigste funksjon i dag er å være en aktør for amatørteaterfeltet, samt å være et politisk talerør for amatørteatervirksomheten. Verkstedet er en verdifull kontakt for amatørteaterfeltet i fylket og er Norsk teaterråd sin kontakt i Sør-Trøndelag.

Likevel er det slik at forutsetningene for å drive lokalt teaterarbeid har gjennomgått store endring siden STV ble opprettet i 1992.

- De lokale og regionale kulturbyggene er utviklet og har i stor grad både teknisk utstyr og teknisk kompetanse selv.
- Spelene har utviklet seg og mange har den kompetansen de trenger selv eller leier kompetanse og utstyr direkte, enten fra andre spel eller fra andre virksomheter.
- Etter hvert som det enkelte spel har opparbeidet egen kompetanse har de utviklet seg med basis i lokalsamfunnets og de lokale forutsetningenes premisser, og i delvis i samarbeid med det lokale næringsliv. Kompetanse og ressurspersoner er hentet inn gjennom produsentenes, regissørenes og det lokale kulturlivets nettverk. STV har så å si uten unntak vært delaktige i oppstarten av spelene.
- Nettstedet spelhandboka.no er opparbeidet til å bli et viktig og godt informasjons- og oppslagssted for alle som driver med amatørteater, og deler av de tjenester STV utførte tidligere dekkes nå gjennom spelhandboka.
- Mange lokalsamfunn har opparbeidet kompetanse innen kulturfeltet gjennom utvikling av kulturhus/kultursenter, kulturskole, Ungdommens kulturmonstring og egne festivaler og spel. I Trondheim har for eksempel kulturenheten og kulturskolen utviklet en helt annen rolle og posisjon som utviklingsaktør og kompetansepartner for scenekunstfeltet. Etableringen av FARK er et eksempel på dette. FARK er Trondheim kommunes festival og arrangementskontor, som driver med rådgiving og bistand til små og store kulturarrangører.
- Mange dekker sitt behov for informasjon og økt kompetanse gjennom bruk av spelhandboka, andre elektroniske media og egne opparbeidede nettverk.

Det har skjedd mye innenfor scenekunst og amatørteater i byen og regionen siden etableringen av STV. Med endrede rammebetingelser og forutsetninger, er det også gjort nye politiske vurderinger av satsningen innenfor området. Scenekunstfeltet er berørt og drøftet i flere plandokumenter som er

Trondheim kommune

utarbeidet de siste årene, som ”Handlingsprogram for kunst 2010-2013” og ”Handlingsprogram for kultur 2010-2013”. I begge disse dokumentene påpekes spesielt behovet for å utvikle flere tilbud innen scenekunst for barn og med barn. I en merknad til bystyrets behandling av ”Handlingsprogram for kunst 2010-2013” heter det blant annet: ”Målet for arbeidet kan være å realisere et Barnas Teater i Trondheim, enten som en institusjon eller som en nettverksorganisasjon med flere aktører og skiftende spillesteder.” Dette er nå under drøfting i kommunen, og der man har fokus på de rollene som både Kulturenheten og Kulturskolen kan ha i å bygge opp et slikt tilbud.

Det kan også nevnes at teater er et av satsingsområde i den nye kulturnæringsstrategien for regionen. Selv om man i en slik sammenheng først og fremst er opptatt av næringsaspektet, er det naturlig at det også drøftes i tilknytning til en sak om utvikling av nettverk og kompetansemiljø. Selv om STV i hovedsak har fokusert på amatørteatervirksomheten, er det ingen tvil om at organisasjonen også har bidratt til utvikling av teater og spel som i dag har et stort omfang – og representerer en betydelig verdiskaping. Ofte kan det også være vanskelig å skille klart mellom det profesjonelle og amatørteatervirksomhet, da det i mange tilfeller er tette koblinger – ikke minst representerer de store spelene i Trøndelag en slik viktig samhandling.

Rådmannen mener det er avgjørende å legge til rette for videre utvikling av scenekunstheltet, både amatørteater og profesjonelt teater i byen og regionen. Dette i henhold til politiske føringer og prioriteringer. I så måte blir det viktig å utvikle gode og robuste støttefunksjoner, der man kan yte bistand i ulike faser og på ulikt nivå. For Trondheim kommune er det spesielt viktig å ta utgangspunkt i eksisterende strukturer som er bygd opp i kulturskole og kulturenhet, og å utnytte den betydelige kompetansen som allerede finnes i revy-, festival og teatermiljøet. Det å skape enda sterkere samhandling mellom de sterkeste og mest synlige kompetansemiljøene representert ved institusjonsteatrene, og amatørteatervirksomheten, er en viktig del av dette.

Rådmannen ser det som positivt at det arbeides for å utvikle nye nettverk og støttefunksjoner for å bistå denne viktige delen av kulturlivet. Trondheim kommunes rolle og engasjement i dette må avklares i den videre prosessen.

Når det gjelder Sør-Trøndelag Teaterverksteds framtid, så gir vedtaket i Fylkestinget i Sør-Trøndelag en klar føring. Fylkeskommunen har gjennom alle år vært STVs viktigste bidragsyter, og uten støtte herfra vil det ikke være mulig å videreføre driften.

Signalene fra den andre av stifterne, Sør-Trøndelag Teaterverksteds Venner, tilkjenner også at man ser for seg en ny organisering av arbeidet rundt amatørteatervirksomheten i fylket. Det positive her er at man ser for seg at venneforeningen kan gjenoppstå i ny drakt og bli etablert som fylkesråd for Norsk teaterråd i fylket. Teaterrådet har gitt uttrykk for et tydelig behov for at fylkesleddene må fungere godt, ikke minst i vårt fylke med sine lange revy- og speltradisjoner.

Et annet forhold om det er viktig å ivareta er den videre drift og utvikling av Spelhandboka, som har utviklet seg til å bli et svært viktig og godt informasjons- og oppslagssted for alle som driver med amatørteater. Ikke bare i Sør-Trøndelag, men for hele landet. Kanskje bør dette være et nasjonalt ansvar, men Sør-Trøndelag fylkeskommune signaliserer at de er innstilt på å bidra i arbeidet med å finne en løsning for videre drift av Spelhandboka.

I følge Lov om Stiftelser (stiftelsesloven), lov nr 59, 15.6.2001, § 48 er det Stiftelsestilsynet som kan omdanne stiftelser. Og i flg. lovens § 50 kan stiftelsestilsynet bare foreta omdanning av en stiftelse etter søknad fra oppretteren eller styret.

KONKLUSJON

Trondheim kommune

I følge Kulturloven §§ 1 og 4 er det de offentlige styresmakters ansvar å legge til rette for et bredt spekter av kulturaktivitet slik at alle har mulighet til å delta og å oppleve et mangfold av kulturuttrykk. Kommunene har et ansvar for å sørge for økonomiske, organisatoriske, informerende og andre relevante virkemidler som fremmer og legger til rette for et bredt spekter av kulturvirksomheter i lokalmiljøene.

Scenekunstheltet er en svært viktig del av både det profesjonelle og frivillige kulturlivet i Trondheim. Dette området betydning og oppmerksomhet gjenspeiles også i plandokumenter og andre politiske føringer og vedtak.

Sør-Trøndelag teaterverksted har først og fremst vært en sentral bidragsyter for revy-, spel- og amatørteatervirksomheten. Det er viktig at det også i framtida er tilgang på gode faglige nettverk og kompetanseutviklingstiltak for dette satsingsområdet.

Nå ønsker man å etablere en ny paraplyorganisasjon for amatørteater i regionen. For å kunne realisere dette, må den nåværende stiftelsen Sør-Trøndelag teaterverksted avvikles. Vedtaket i Sør-Trøndelag Fylkesting og signalene fra Sør-Trøndelag Teaterverkstedets Venner tilsier at det ikke lengre er grunnlag for å videreføre Stiftelsen Sør-Trøndelag Teaterverksted. Rådmannen forholder seg til dette, og vil anbefale at Trondheim kommune ikke bevilger driftsstøtte til stiftelsen Sør-Trøndelag Teaterverksted fra og med 2012. Videre vil man be styret for stiftelsen STV vurdere grunnlaget for videre drift.

Rådmannen i Trondheim, 13.07.11

Morten Wolden
kommunaldirektør

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg: Sør-Trøndelag teaterverksted historikk
Sør-Trøndelag teaterverksted spelhadboka
Sør-Trøndelag teaterverksted vedtekter